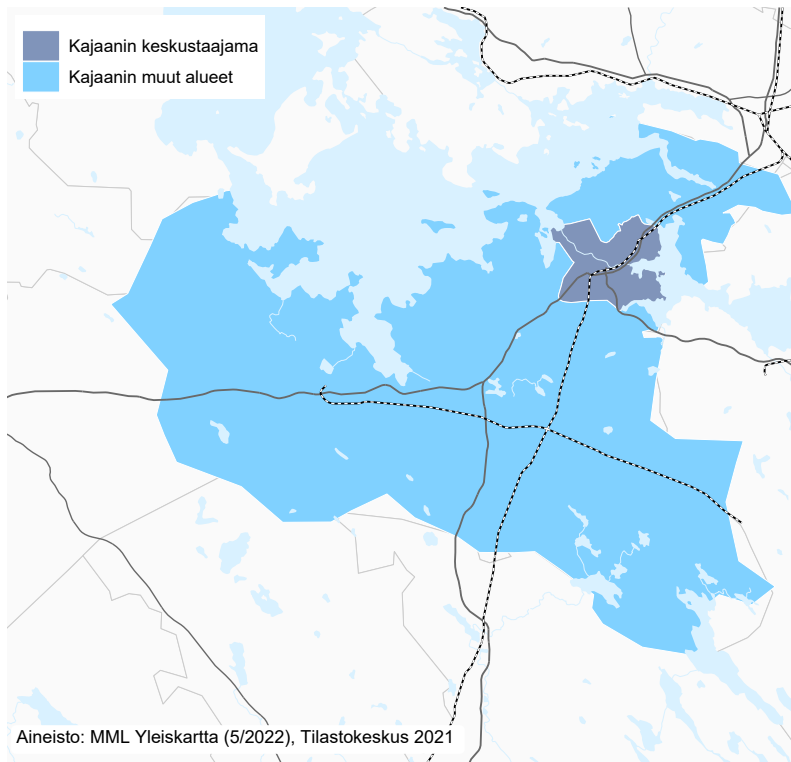

Henkilöliikennetutkimus 2021: Kajaani

Sisältö

Asukkaiden kotimaanmatkat	1
Kajaanin väestö	2
Kulutusajon käyttö	3
Jalankulku ja pyöräliikenne	4
Joukkoliikenne	6
Henkilöautoliikenne	7
Liikkuminen ja autonomistus	9
Liikkuminen ja maankäyttö	10
Liikkuminen alueittain	11
Asumismuoto ja liikkuminen	13
Eri väestöryhmien liikkuminen	14
Matkan tarkoitus	15
Kulkumuotojen olosuhteisiin panostaminen	17
Hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tärkeys	17
Luotettavuus	18
Muunnoskertoimet	18
Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen	19

Asukkaiden kotimaanmatkat

Kajaanin asukkaat tekivät vuorokaudessa keskimäärin 2,4 matkaa ja niiden keskimääräinen yhteispituus oli 36 kilometriä.

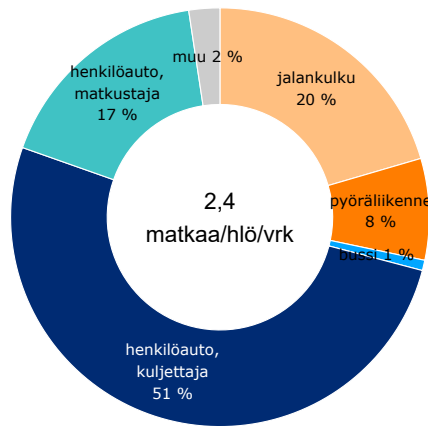
Kestävien liikkumismuotojen kulutusosuus oli 29 %. Kestävillä kulutusajolla tarkoitetaan jalankulkua, pyöräliikennettä ja joukkoliikennettä.

Pääosa seudun asukkaiden matkoista oli vapaa-ajan matkoja. Työhön, koulunkäyntiin tai opiskeluun liittyviä matkoja oli 24 %. Matkoja, joilla jotakuta toista henkilöä saatettiin, haettiin tai vietiin, oli 14 % kaikista matkoista.

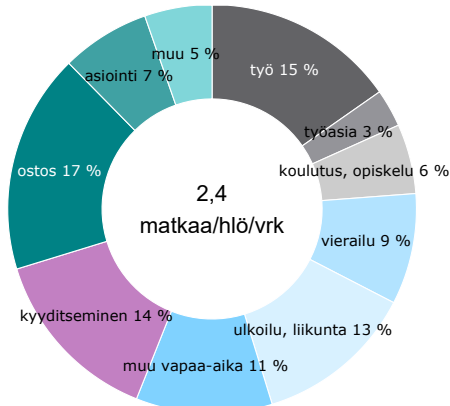
Keskimääräinen matkaluku oli varsin tasainen eri puolilla Suomea. Sen sijaan kulutusajosuudet ja matkojen keskipituuudet vaihtelivat seudun maankäytöstä ja liikennejärjestelmästä riippuen.

Tulokset perustuvat vuonna 2021 toteutetun Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen aineistoon, joka kattaa noin 20 800 yli 6-vuotiaan suomalaisen matkat. Kaikkiaan 836 Kajaanin asukasta vastasi tutkimukseen. Tässä julkaisussa tarkastellaan Kajaanin asukkaiden kotimaanmatkoja vuoden keskimääräisenä päivänä, ellei toisin ole mainittu. Tarkemmat tiedot tutkimuksen otannasta ja vastausasteesta löytyvät henkilöliikennetutkimuksen teknisestä raportista (www.hlt.fi).

Kulutusajon käyttö

Matkan tarkoitus

KESTÄVIEN KULUTUSAJON OSUUS MATKOISTA

29 %

LISÄTIETOJA

Tutkimuksen määritelmistä ja toteutuksesta löydät lisätietoja verkkosivustosta www.hlt.fi.

Lisäksi verkkosivuilta on saatavissa tutkimuksen muut julkaisut:

- Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2021
- Seutukohtaiset julkaisut
- Esite
- Faktakortit
- Tekninen raportti

RAPORTIN LAATIJA:
WSP Finland Oy

RAPORTIN VERSIOT:
Versio 1.0, 2023-02-06

Saavutettavuus: kaikkien tässä raportissa esitettyjen kaavioiden pohjana olevat tiedot löytyvät sivustolta www.hlt.fi taulukkomuodossa.

Kajaanin väestö

Väestö

Tutkimuksen perusjoukko on kuusi vuotta täyttäneet henkilöt. Kajaanissa asui vuoden 2021 lopussa noin 34 000 kuusi vuotta täyttänyttä.

Tutkimusaineiston perusjoukko alueittain

Alue	Perusjoukko
Kajaanin keskustaajama	28 912
Kajaanin muut alueet	5 416

Ajokortin haltijat

Kajaanin 18 vuotta täyttäneestä väestöstä 84 %:lla oli tämän tutkimuksen mukaan voimassaoleva ajokortti.

Ajokortin hallinta Kajaanissa iän mukaan.

Ikä	Osuus
6-17	3 %
18-34	85 %
35-54	93 %
55-64	91 %
yli 65	69 %

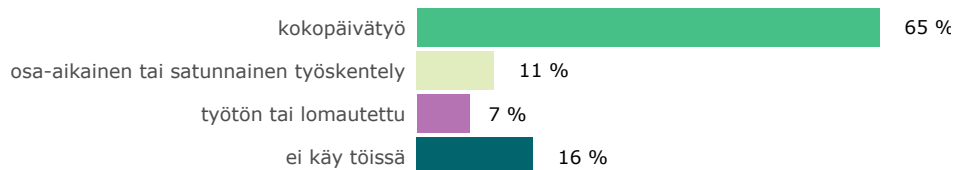
Koulutus ja työssäkäynti

Alla on esitetty, miten tutkimukseen vastanneet jakautuvat vastaustensa perusteella työmarkkina-aseman ja koulutusasteen mukaan. Tulokset voivat poiketa esimerkiksi Tilastokeskuksen vastaavasta tiedosta.

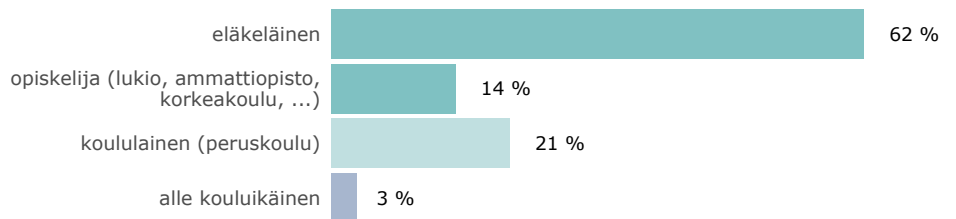
Kajaanin väestön asema työmarkkinoilla

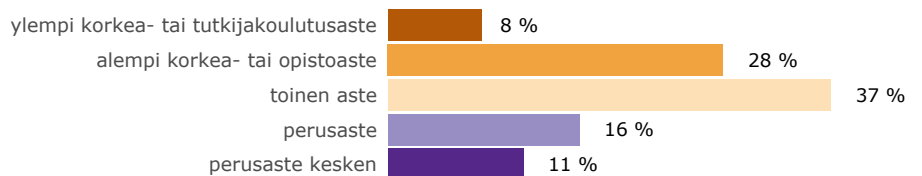
Kajaanin 18-64-vuotiaiden työssäkäynti

Työvoiman ulkopuolisen väestön pääasiallinen toiminta

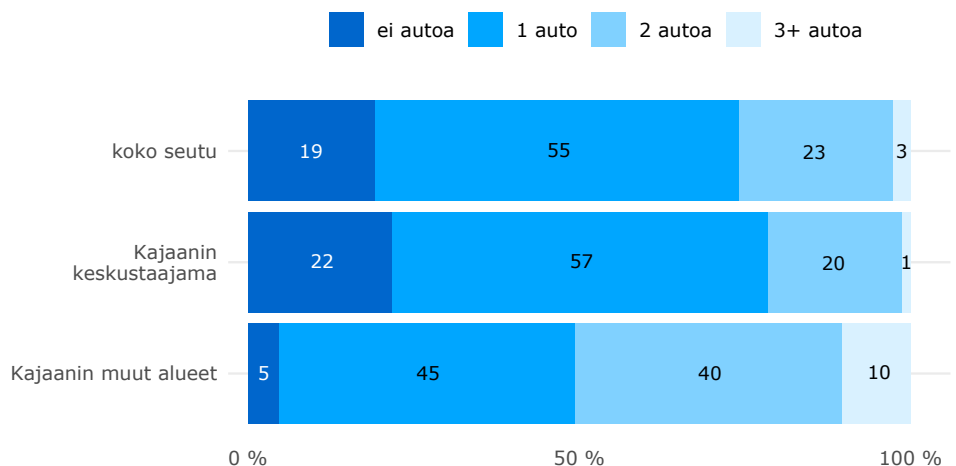

6 vuotta täyttäneen väestön koulutusaste

Asuntokuntien autonomistus

Kotitalouksien autonomistus alueittain tutkimuksen mukaan

Kuljetapojen käyttö

Tunnusluvut

Viereisessä taulukossa on esitetty eräitä liikkumisen tunnuslukuja. Matkaluvulla tarkoitetaan vuorokauden keskimääräistä matkojen määrää henkilöä kohti laskettuna. Matkasuorite taas kuvaa keskimäärin yhden vuorokauden aikana liikuttuja kilometrejä. Kokonaismatka-aika on vuorokaudessa liikkumiseen käytetty aika.

Vuorokaudessa keskiertoasukas liikui kotimaanmatkoillaan 36 kilometriä ja käytti tähän aikaa 1 tunnin ja 7 minuuttia.

Matkojen keskipituuksiin ja -kestoihin kannattaa joukkoliikenteen osalta suhtautua varauksella, sillä tilastollinen vaihtelu on varsin suurta. Alle 30 havaittuun matkaan perustuvia keskiarvoja ei ole esitetty. Aineiston luotettavuus on kuitenkin riittävä kestävien liikkumismuotojen matkamääriin suhteutetun kulkutapaosuuden arviointiin sivulla 19 ilmoitettujen virhemarginaalien rajoissa.

Kuljetapaosuudet alueittain

Kestävien liikkumismuotojen käyttö kasvoi sitä suuremmaksi, mitä lähempänä seudun ydinalueita asutaan.

Kuljetapaosuudet matkan pituuden mukaan

Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on suurimmillaan lyhyillä matkoilla ja henkilöauton keskipitkillä matkoilla. Pisimmillä matkoilla bussi ja juna kasvattivat kulkutapaosuuttaan.

Selite

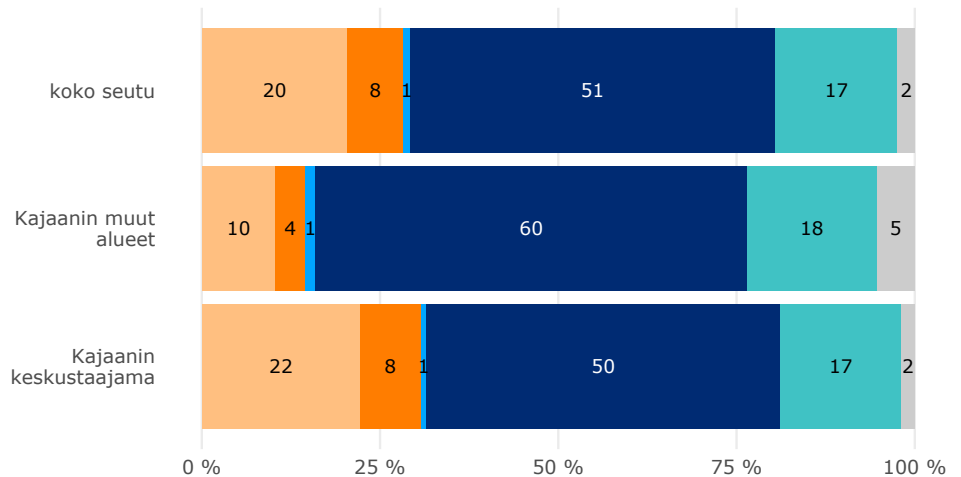
- muu
- henkilöauto, matkustaja
- henkilöauto, kuljettaja
- joukkoliikenne
- pyöräliikenne
- jalankulku

Liikkumisen tunnusluvut kulkutavoittain

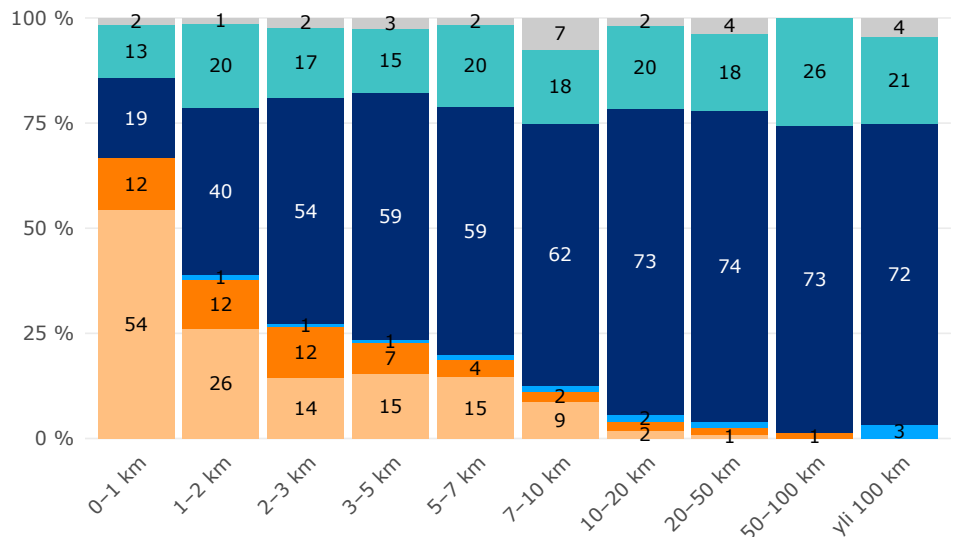
Kulkutapa	Matkaluku	Matkan keskipituus	Matkasuorite	Matka-aika	Kokonaismatka-aika
	matkaa/hlö/vrk	km/matka	km/hlö/vrk	min/matka	min/hlö/vrk
jalankulku	0,49	2,3	1,1	33	16
pyöräliikenne	0,19	3,5	0,7	19	4
bussi	0,02	-	0,3	-	1
raide	0,00	-	0,8	-	1
kestävät yhteensä	0,71	4,1	2,9	30	21
henkilöauto, kuljettaja	1,24	20	25	27	34
henkilöauto, matkustaja	0,42	16	6,6	22	9
muu	0,06	26	1,5	50	3
kaikki	2,42	15	36	28	67

Alle 30 havaintoon perustuvia keskipituuksia tai -matka-aikoja ei ole esitetty.

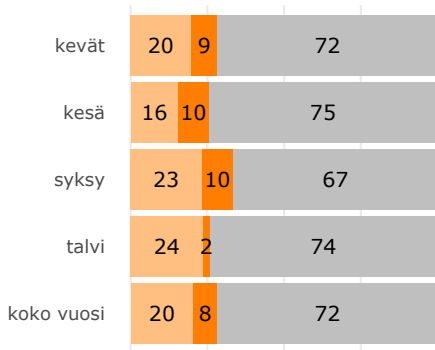
Kuljetapajakauma asuinalueen mukaan (prosenttia alueen asukkaiden matkoista)

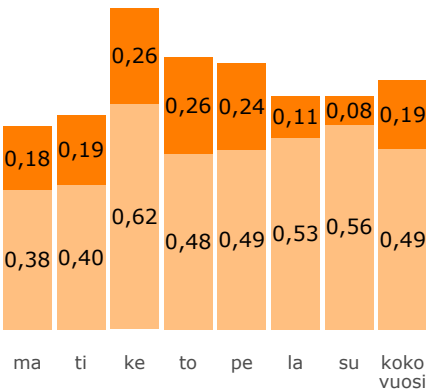
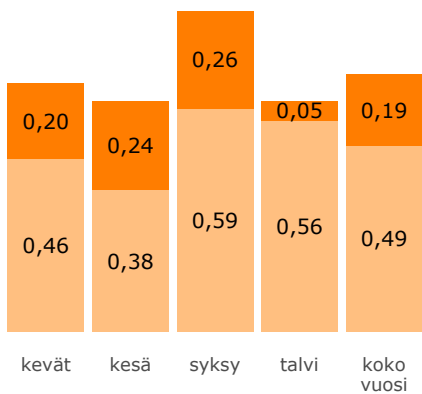
Kuljetapaosuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista)

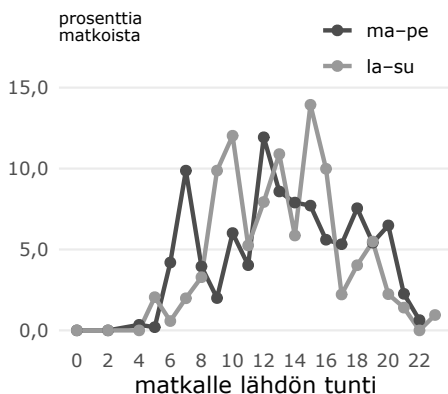
Osuus asukkaiden matkoista (%)

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Jalankulun matkojen alkamisajankohta

Jalankulku ja pyöräliikenne

Vuodenaikavaihtelut

Ajallisia vaihteluja on tarkasteltu neljänä vuodenaikana. Vuodenajat on määritelty kaavioissa seuraavasti:

kevät: maaliskuu–toukokuu
 kesä: kesä–elokuu
 syksy: syys–marraskuu
 talvi: joulukuu–helmikuu

Jalankulku ja pyöräliikenne olivat osittain toisilleen vaihtoehtoisia kulkutapoja. Talvikuukausina jalankulku korvasi pyörällä tehtyjä matkoja. Muina vuodenaikoina jalankulun osuus taas pieneni ja pyöräliikenteen osuus kasvoi.

Viikonpäivävaihtelut

Arkinen Kajaanissa jalankulkuun käytettiin aikaa keskimäärin 15 minuuttia ja viikonloppuisin 21 minuuttia. Ero on merkittävä.

Pyörämatkoja tehtiin enemmän arkena kuin viikonloppuna. Eniten pyöräiltiin viikon keskivaiheilla.

Tuntivaihtelut

Arkipäivien jalankulkuun suurin osa alkoi aamu- ja iltaseitsemän välillä. Viikonloppuisin kävely- ja pyörämatkoille lähdettiin samoihin aikoihin kuin arkenakin.

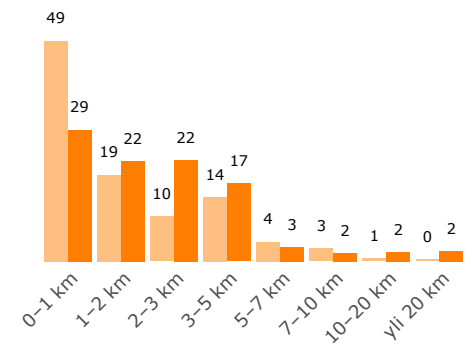
Pyöräliikenteen huiput ajoittuivat arkipäivien ruuhkatunneille. Päivän toinen huippu jakautui usealle iltapäivän tunnille erimittaisten koulun-, opiskelun- ja työpäivien vuoksi. Viikonloppuun matkoja ei analysoitu, koska havaittuja matkoja oli alle 100.

jalankulku pyöräliikenne

JALANKULKU JA PYÖRÄLIIKENNE

Jalankululla tarkoitetaan kävelyä, juoksua ja jalankulkua erilaisilla apuvälineillä, kuten rollaattorilla, pyörätuolilla, potkukelkalla tai potkupyörällä, rullaluistimilla ja suksilla. Pyöräliikenteeksi luetaan liikkuminen tavallisilla ja sähköavusteisilla polkupyörillä, joiden enimmäisteho on 250W ja maksimivauvuus on 25 km/h. Tarkastelu sisältää matkat, joissa jalankulku tai pyöräliikenne ovat pääkulkutapana. Kaikkiaan Kajaanissa tutkimusaineistossa oli 407 jalankulku- ja 154 pyörämatkaa.

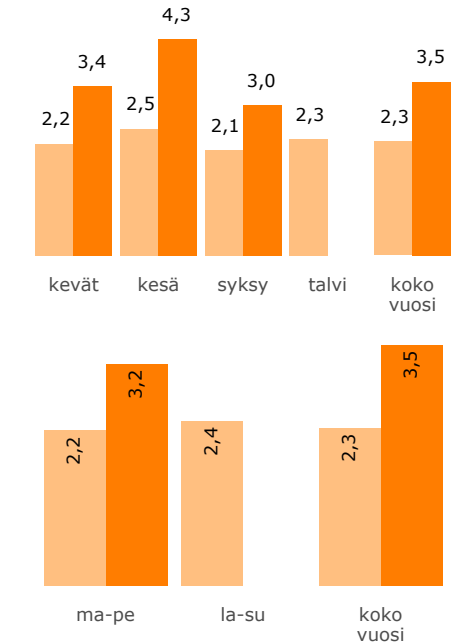
Matkojen pituusjakauma (prosenttia kulkutavan matkoista)

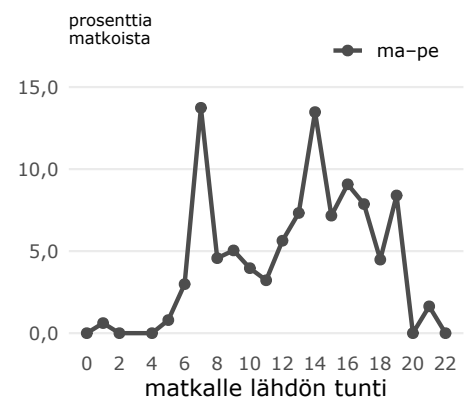
Jalankulku- ja pyörämatkojen pituuden mediaani on 1,4 kilometriä. Pyörämatkojen mediaani on puolestaan 2,2 kilometriä.

Matkojen keskipituus (km/matka)

Alle 30 matkaan perustuvia keskipituuksia ei ole esitetty.

Pyöräliikenteen matkojen alkamisajankohta

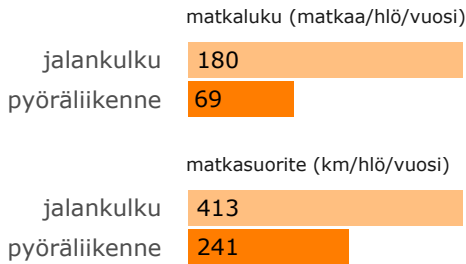
Jalankulun ja pyöräliikenteen matkakohteet ja matkojen tarkoitus

Merkittävin osa jalankulkumatkoista oli kotoa alkavia ja kotiin päättyviä lenkkejä. Jalan tehtiin paljon myös ostos- ja asiointimatkoja sekä työ-, koulu- ja opiskelumatkoja. Pyörämatkat jakautuivat tasaisesti eri matkakohteiden ja matkan tarkoitusten välillä. Pyörällä tehtiin paljon työ-, koulu- ja ostosmatkoja sekä ulkoiluun ja liikuntaan liittyviä matkoja.

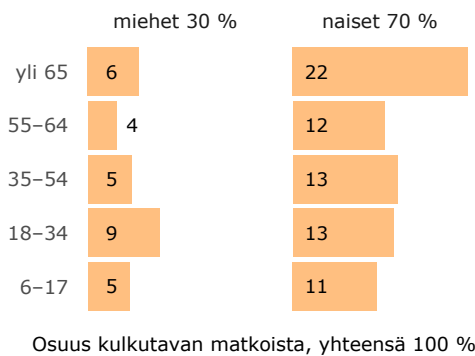
Vuodessa Kajaanissa tehtiin henkeä kohti jalan keskimäärin 180 matkaa ja yhteensä näistä kertyi 413 kilometriä. Naiset kävelivät useammin kuin miehet.

Keskimäärin Kajaanin asukas teki vuodessa pyörällä 69 matkaa ja ajoi 241 kilometriä. Naiset ja miehet tekivät pyörämatkoja lähes saman verran.

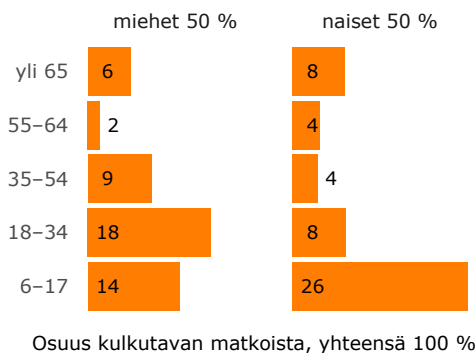
Vuosittainluvut

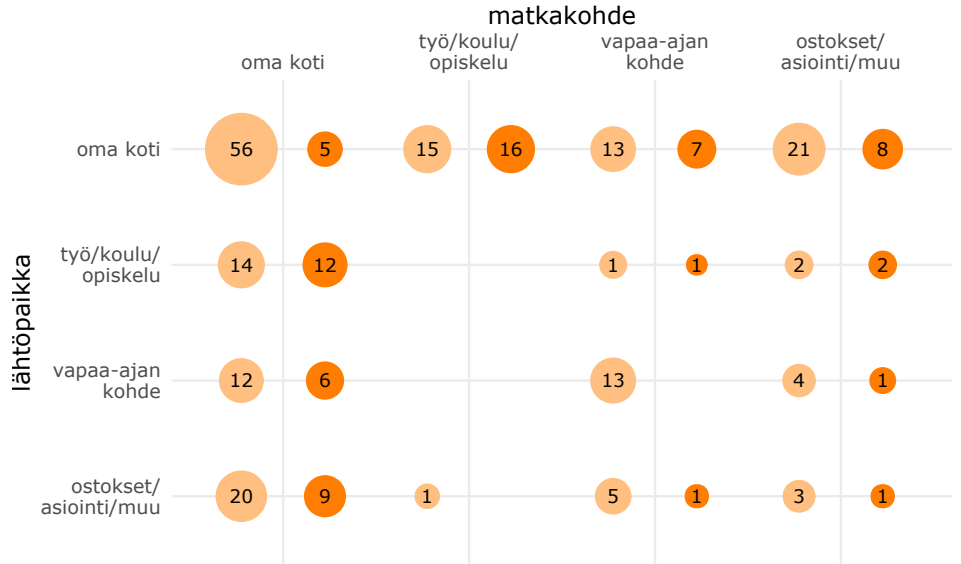
Jalankulkijoiden ikä- ja sukupuolijakauma

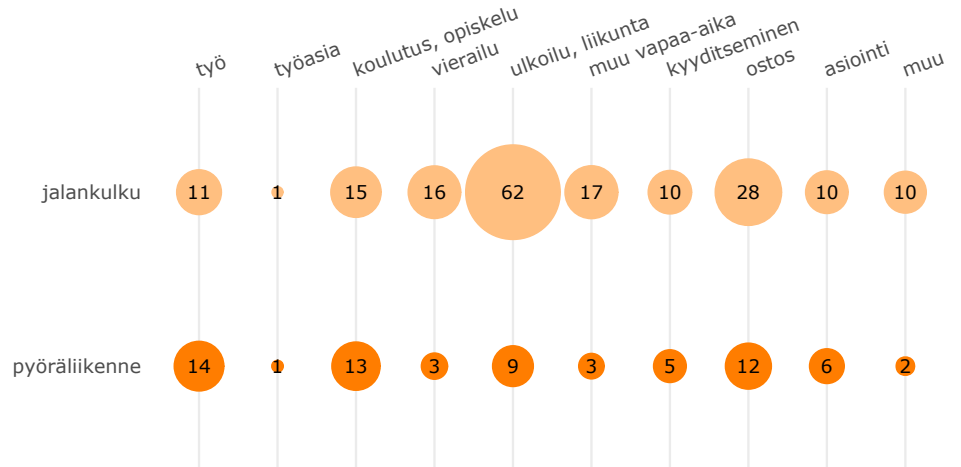
Pyöräilijöiden ikä- ja sukupuolijakauma

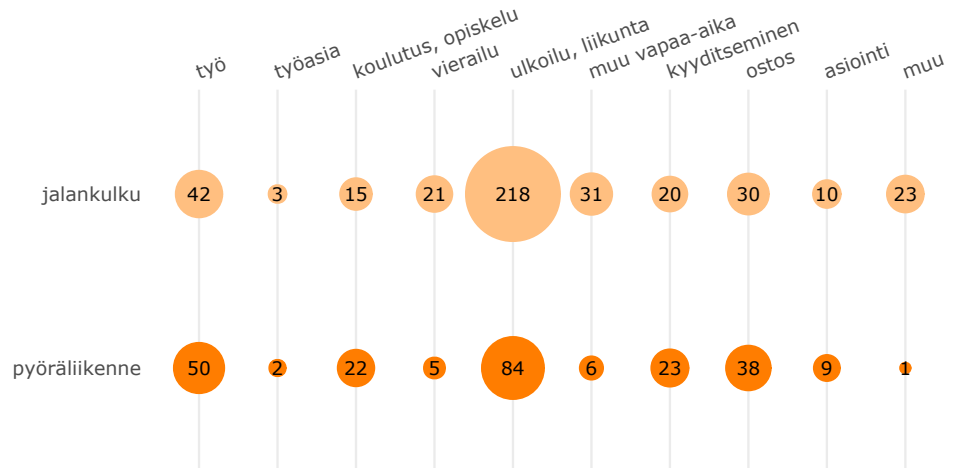
Jalankulku- ja pyörämatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (matkaa/henkilö/vuosi)

Jalankulku- ja pyörämatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi)

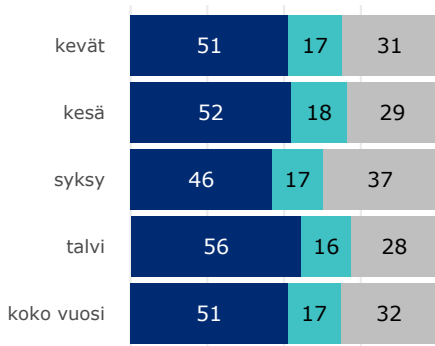
Jalan ja pyörällä kuljetut kilometrit vuodessa (km/henkilö/vuosi)

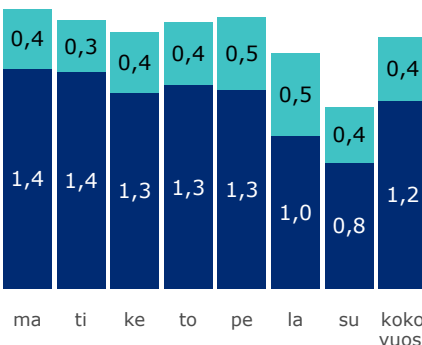
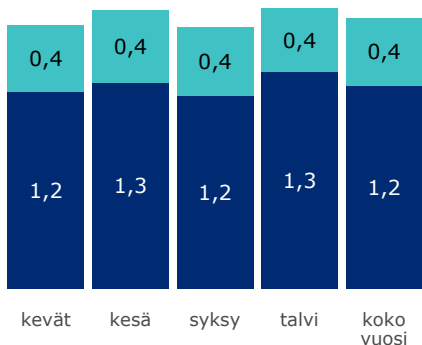
Joukkoliikenne

Kajaanin joukkoliikenteen matkaluku oli 0,02 matkaa/henkilö/vuorokausi. Tarkempaa analyysiä joukkoliikenteen matkojen pituuksista sekä kohteista ja matkojen jakautumista iän, sukupuolen tai ajan mukaan ei voitu tehdä, koska Kajaanin tutkimuksessa havaittiin ainoastaan 18 joukkoliikennematkaa.

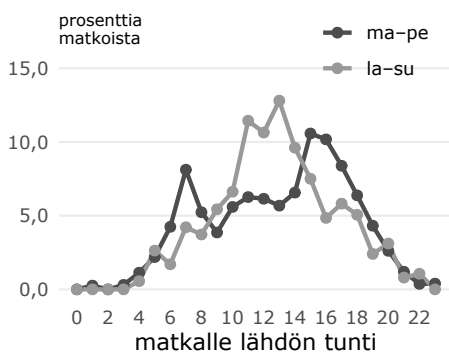
Osuus asukkaiden matkoista (%)

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Kuljettajien matkojen alkamisajankohta

Henkilöautoliikenne

Vuodenaikavaihtelut

Henkilöautoilun matkamäärien vaihtelut olivat eri vuodenaikoina melko vähäiset. Kesän lomakausi näkyi henkilöautolla matkustajana tehtyjen matkojen pituuksien kasvuna.

Viikonpäivävaihtelut

Henkilöautolla liikuttiin eniten arksin, mutta viikonlopun matkat olivat pidempiä ja niillä kuljettiin useammin yhdessä.

Tuntivaihtelut

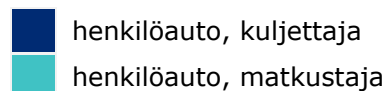
Arksin henkilöautolla kuljettajana tehtyjen matkojen huiput ajoittuivat aamulla klo 6 ja 9 ja iltapäivisin klo 15 ja 18 välille. Iltapäivän liikennemäärien huippu oli selvästi aamua korkeampi. Tuntivaihtelun yksittäisten pisteiden heilahtelu johtuu pienestä havaintoaineistosta.

Henkilöautosuorite

Henkilöautolla kuljettajana ajettiin keskimäärin 24,5 ja matkustajana 6,6 km/hlö/vrk. Miehet tekivät kuljettajana tehdyistä matkoista 62 % ja suoritteesta 75 %. Matkustajana tehtyjen matkojen jakaumat on esitetty taulukossa alla.

Henkilöautossa matkustajana tehtyjen matkojen ja suoritteen jakauma iän ja sukupuolen mukaan

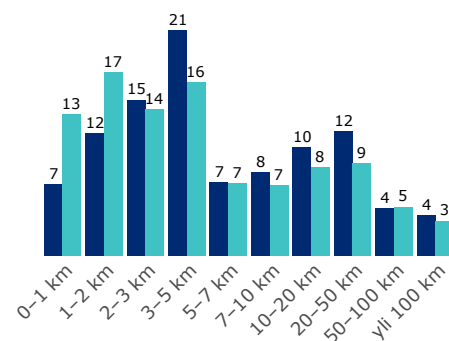
Ikä		Matkat	Suorite
6-17	miehet	17 %	27 %
	naiset	22 %	19 %
täysi-ikäinen	miehet	13 %	17 %
	naiset	49 %	36 %
		100 %	100 %

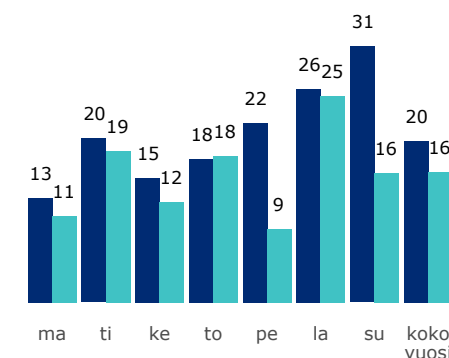
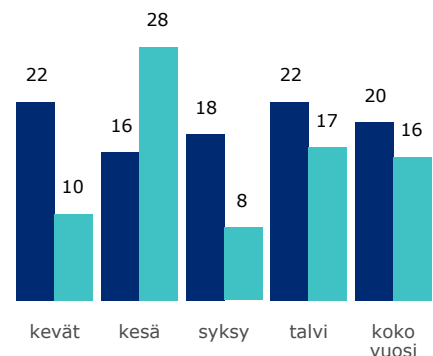
HENKILÖAUTOLIIKENNE

Henkilöautomatkoihin on tutkimuksessa luettu henkilöautolla ja pakettiautolla kuljettajana ja matkustajana tehdyt matkat. Matkoissa ei ole mukana taksilla tehtyjä matkoja. Menettely vastaa Eurostatin henkilöliikennetutkimuksen harmonisoinnista antamia suosituksia. Pakettiautolla ja taksilla tehdyt matkat ovat tarvittaessa eroteltavissa itse aineistosta.

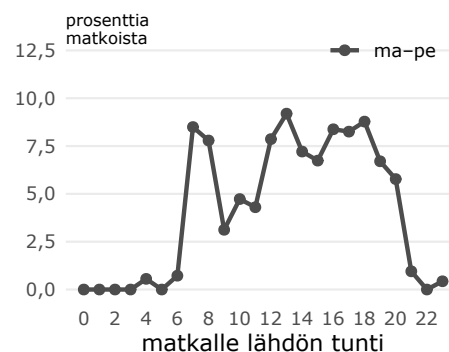
Matkojen pituusjakauma (prosenttia/kuljutapa)

Matkojen keskipituus (km/matka)

Matkustajien matkojen alkamisajankohta

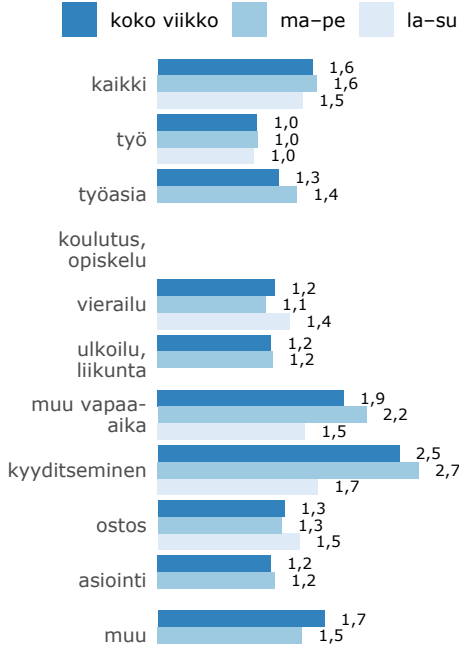
Matkustajien viikonloppujen matkoja ei analysoitu vähäisen havaintomäärän vuoksi (alle 100 matkaa).

Autoliikenteen keskikuormitus, matkakohteet ja matkojen tarkoitus

HENKILÖAUTON KESKIKUORMITUS

1,61 hlöä/ajoneuvo

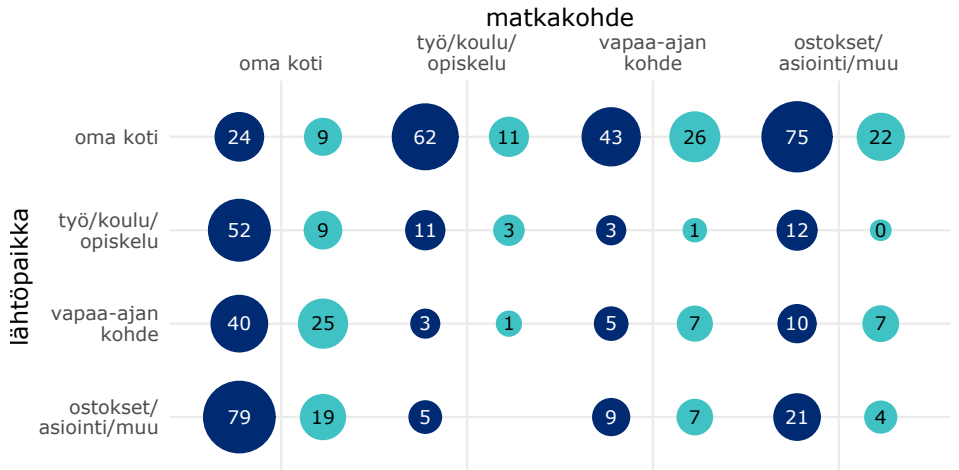
Henkilöauton keskikuormitus matkan tarkoituksen mukaan (alle 20 matkan tarkoituksia ei ole esitetty)

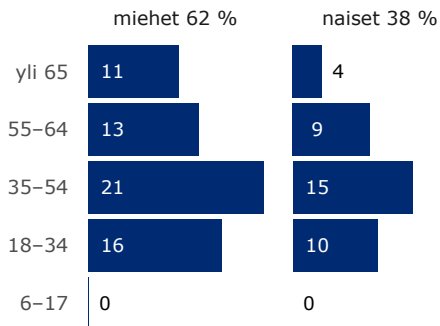
Vuosittunnusluvut

Henkilöautomatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (matkaa/henkilö/vuosi)

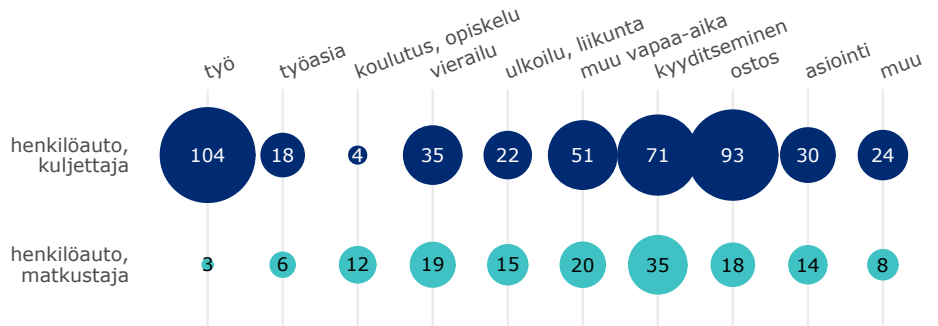

Henkilöauton kuljettajien ikä- ja sukupuolijakauma

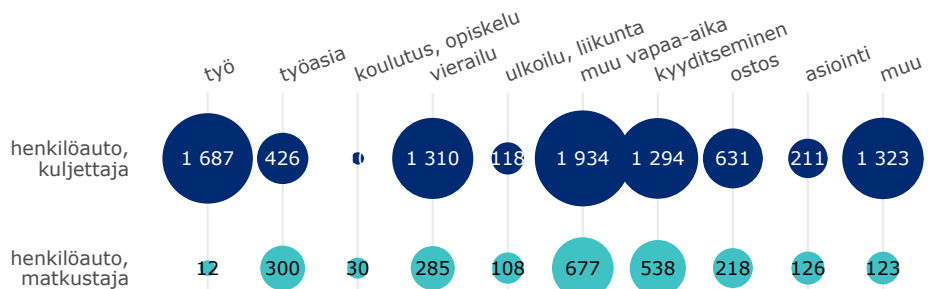

Osuus kulkutavan matkoista, yhteensä 100 %

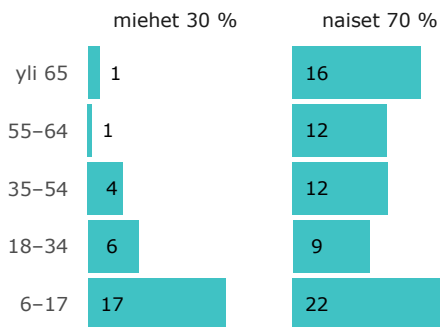
Henkilöautomatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi)

Henkilöautolla ajettut ja matkustetut kilometrit matkan tarkoituksen mukaan (km/henkilö/vuosi)

Henkilöauton matkustajien ikä- ja sukupuolijakauma

Osuus kulkutavan matkoista, yhteensä 100 %

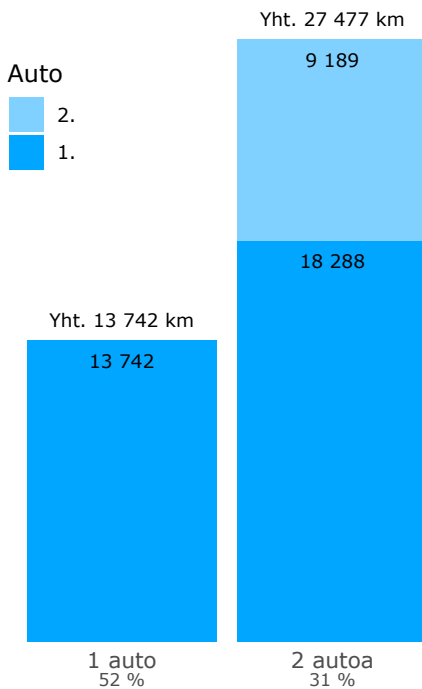
Liikkuminen ja autonomistus

Kajaanin asukkaat liikkuvat sitä vähemmän jalan, polkupyörällä ja joukkoliikenteellä, mitä useampi auto taloudessa oli. Taloudessa olevilla autoilla myös ajettiin sitä enemmän autoa kohden, mitä enemmän autoja taloudessa oli. Viereisessä kuvassa on esitetty kulkutapaosuudet sen mukaan, kuinka monen auton taloudessa henkilö asuu.

Pääpiirteittäin autonomistus kasvoi asteittain, mitä kauempana seudun ydinalueista asuttiin. Asiaa on tässä havainnollistettu kaupunki-maaseutu-aluejakituksen avulla. Luokituksen mukaiset vyöhykkeet on esitetty kartalla.

Kolmen auton kotitalouksia havaittiin hyvin vähän (alle 30 kotitaloutta), joten kolmen auton talouksien suoritteita ja kulkutapaosuuksia ei voida esittää.

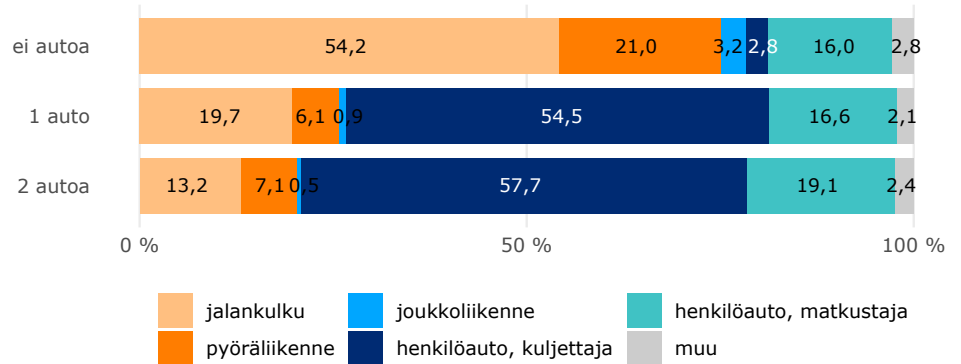
Autollisten asutokuntien osuudet (%) ja asutokuntien hallinnassa olevien autojen vuotuinen ajosuorite keskimäärin yhden ja kahden auton talouksissa

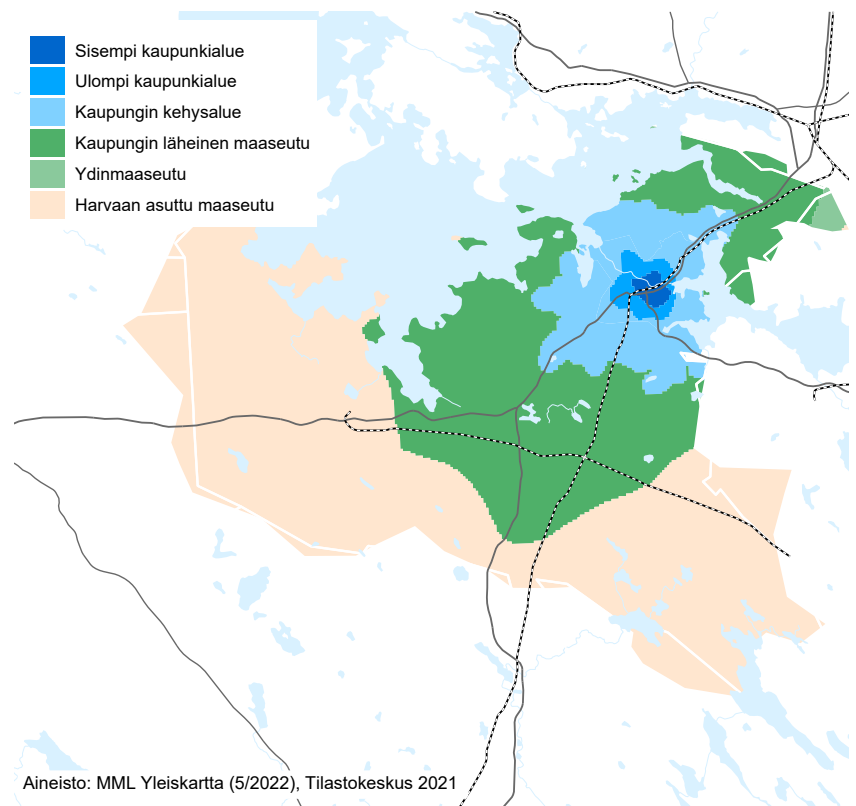
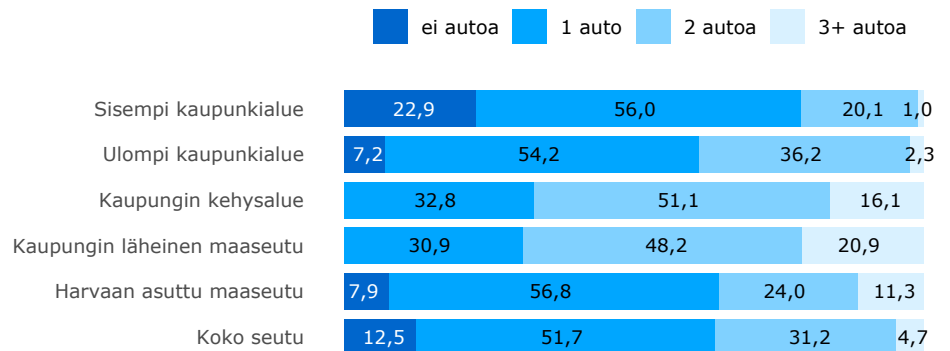
Asukkaiden matkasuorite (km/hlö/vrk) kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan

Autoja	Matkasuorite
ei autoa	9,4
1 auto	35,3
2 autoa	47,8

Asukkaiden kulkutapojen käyttö kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan

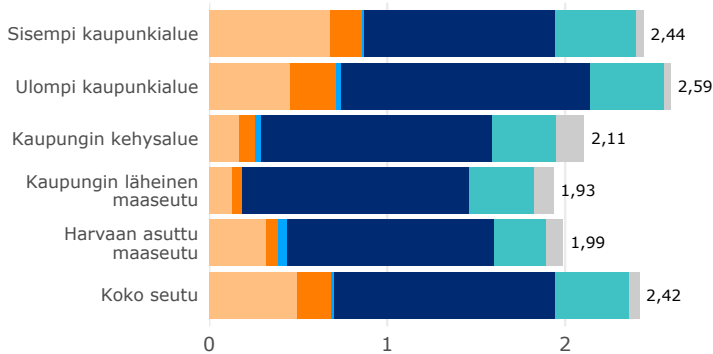
Asutokuntien autonomistus kaupunki-maaseutu-aluejakituksen mukaan

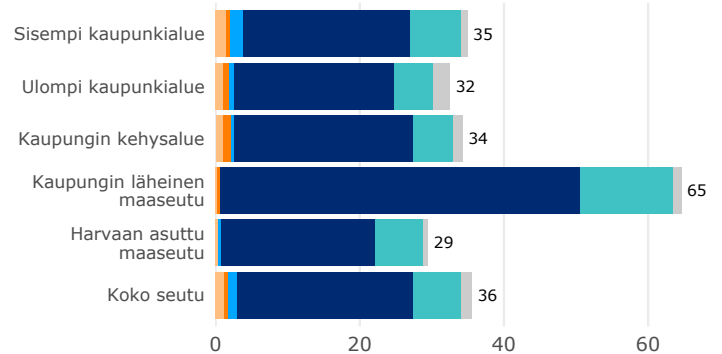
Liikkuminen ja maankäyttö

Seuraavissa kuvissa on esitetty Kajaanin asukkaiden matkaluvut ja matkasuoritteet kulkutavoittain kaupunki–maaseutuluokituksen mukaan. Alla olevassa taulukossa ovat matkaluvut kaupunki–maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan. Alueen ikäryhmiä ei ole analysoitu, jos ainakin yhdessä ikäryhmässä on vain hyvin vähän havaintoja (alle 30 henkilöä).

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Matkasuorite (km/hlö/vrk)

jalankulku pyöräliikenne joukkoliikenne henkilöauto, kuljettaja henkilöauto, matkustaja muu

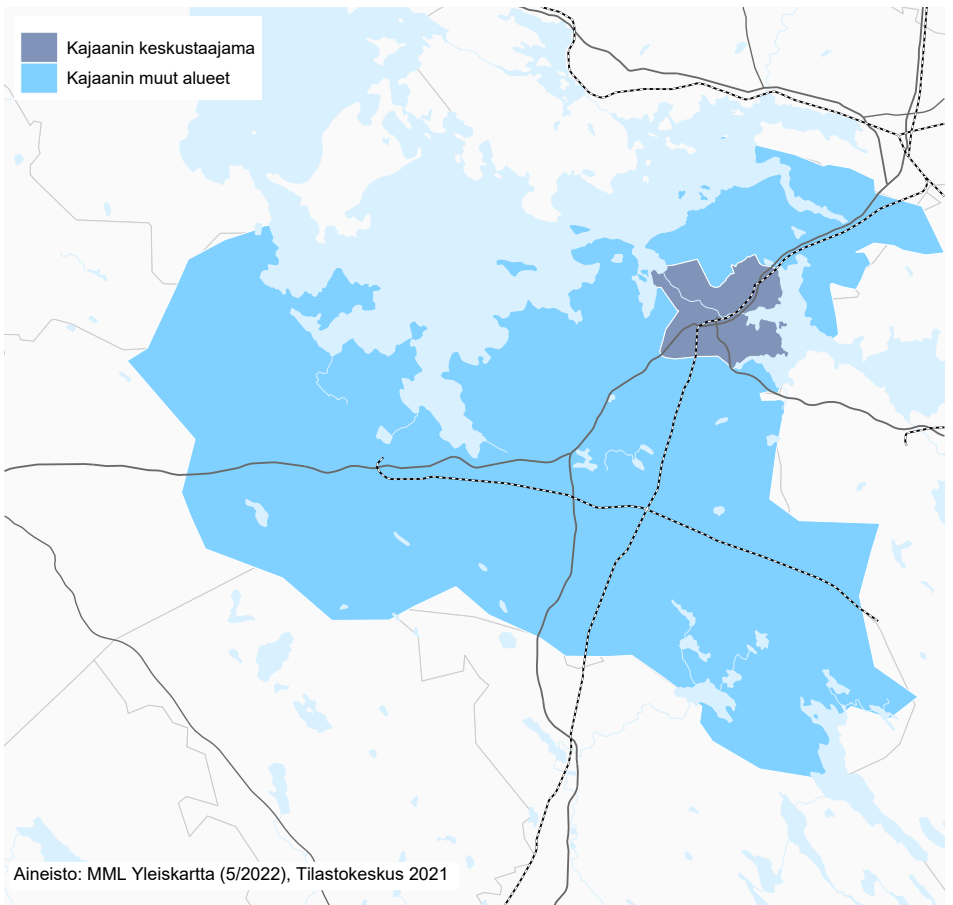
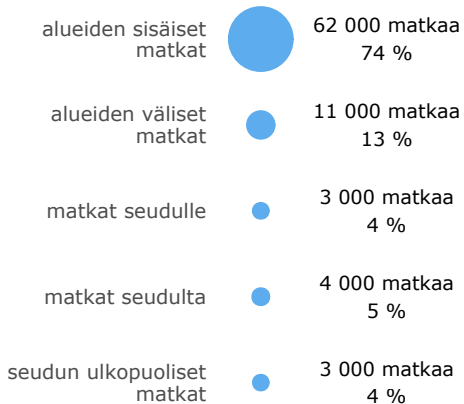
Matkaluvut kaupunki–maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan (matkaa/hlö/vrk)

Luokitus	Ikäryhmä	Jalankulku	Pyöräliikenne	Joukkoliikenne	Henkilöauto, kuljettaja	Henkilöauto, matkustaja	Muu	Kaikki
Sisempi kaupunkialue	kaikki	0,68	0,18	0,01	1,07	0,45	0,04	2,44
Ulompi kaupunkialue	6–17	0,60	0,79	–	0,02	1,35	0,11	2,87
Ulompi kaupunkialue	18–34	0,39	0,40	0,07	1,98	0,17	0,04	3,05
Ulompi kaupunkialue	35–54	0,38	0,11	0,03	1,96	0,24	0,02	2,74
Ulompi kaupunkialue	55–64	0,43	0,03	0,05	1,75	0,20	0,04	2,51
Ulompi kaupunkialue	yli 65	0,53	0,07	–	0,80	0,37	0,02	1,79
Ulompi kaupunkialue	kaikki	0,45	0,26	0,03	1,40	0,41	0,04	2,59
Kaupungin kehysalue	kaikki	0,17	0,09	0,04	1,29	0,36	0,16	2,11
Kaupungin läheinen maaseutu	kaikki	0,13	0,06	–	1,28	0,36	0,11	1,93
Harvaan asuttu maaseutu	kaikki	0,32	0,07	0,05	1,16	0,30	0,09	1,99
Koko seutu	kaikki	0,49	0,19	0,02	1,24	0,42	0,06	2,42

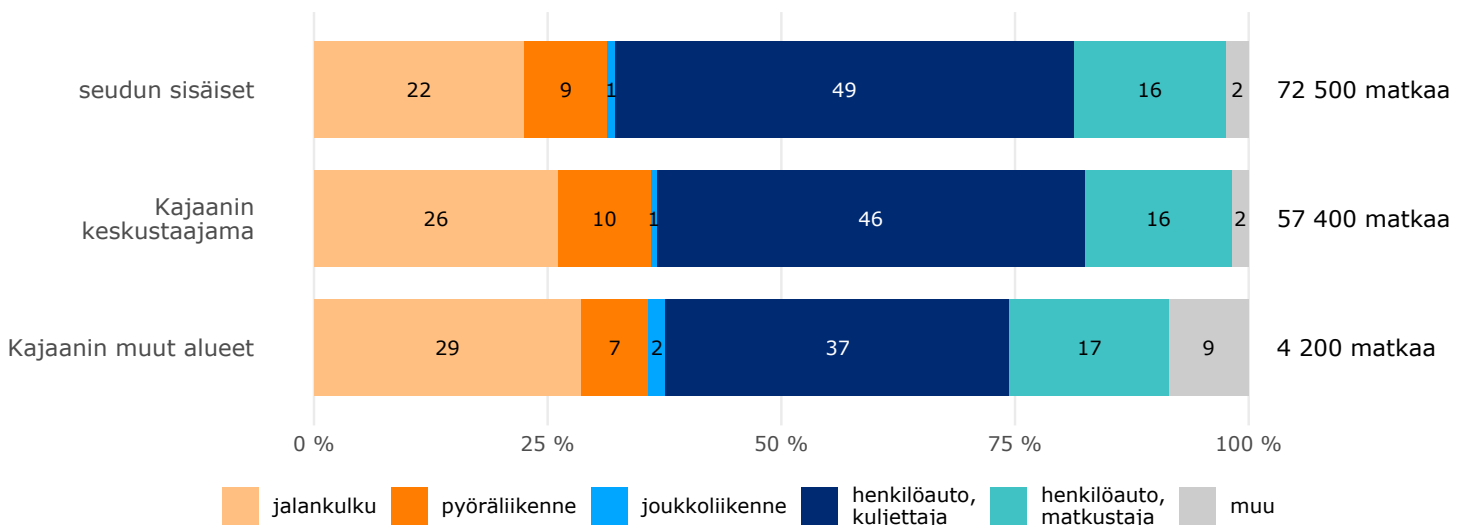
Liikkuminen alueittain

Kajaanin asukkaat tekivät vuorokaudessa yhteensä 83 000 matkaa. Näistä alueiden sisäisiä matkoja oli 62 000 ja alueiden välisiä 11 000. Matkoja seudulle tai seudulta oli yhteensä 7 000. Kajaanin asukkaiden kokonaan seudun ulkopuolella tekemiä matkoja oli 3 000.

Asukkaiden matkat

Alueiden sisäisten matkojen kulkutapaosuudet ja vuosittaiset matkamäärät

Matkojen keskipituudet

Keskimäärin seudun matkoista pisimpiä olivat työasiamatkat ja asiointi sekä muut matkat. Lyhyimpiä matkoista olivat koulu- ja opiskelumatkat sekä ostosmatkat. Mainittujen yleispiirteiden lisäksi keskipituudet vaihtelivat merkittävästi seudun eri osissa. Keskipituudet on ilmoitettu vain, jos havaintoja on ollut vähintään 30.

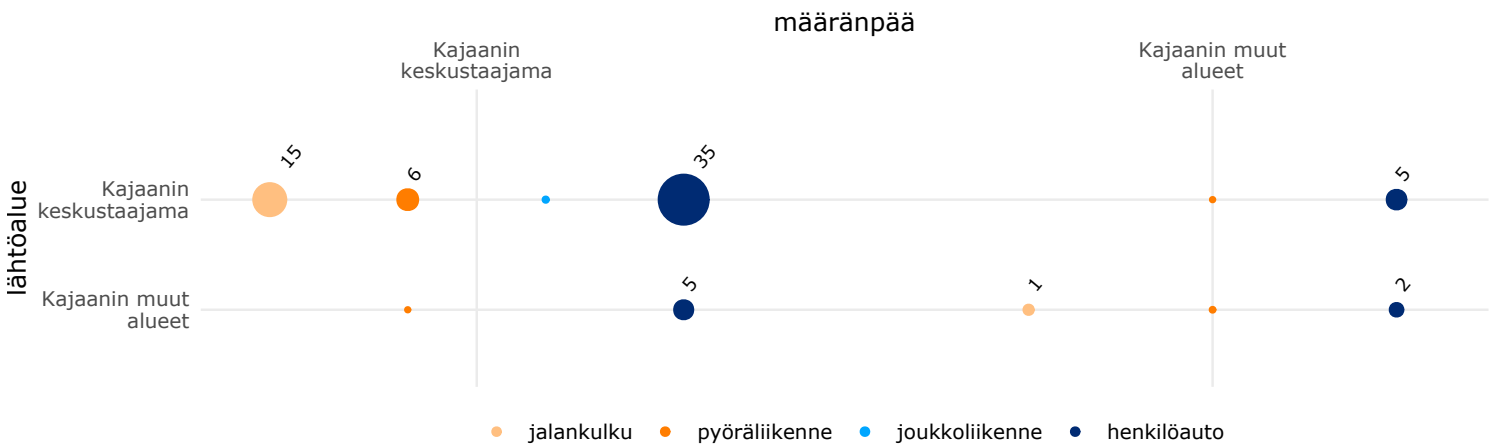
Matkojen keskipituudet (km) matkan tarkoituksen mukaan alueittain

Alue	Työ	Työasia	Koulutus, opiskelu	Vapaa-aika	Kyyditseminen	Ostos	Asiointi, muu	Kaikki
koko seutu	13,6	27,7	2,4	17,2	15,1	6,0	23,5	14,7
Kajaanin keskustaajama	10,6	31,2	1,7	17,0	14,3	5,5	21,0	13,8
Kajaanin muut alueet	23,2	-	-	18,7	20,3	9,2	-	19,8

Alueiden väliset matkat

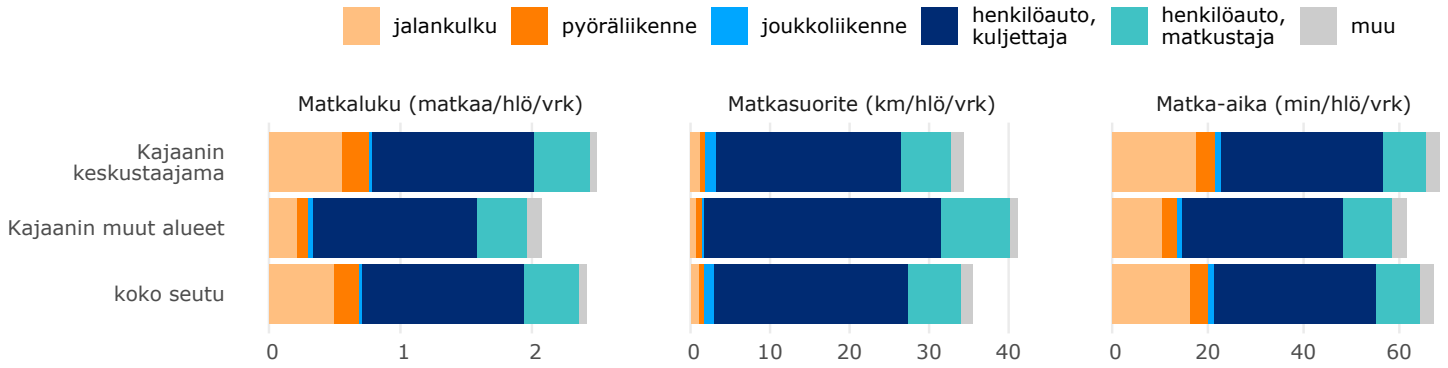
Seuraavassa kuvassa on arvio alueiden sisäisistä ja niiden välisistä matkoista kulkutavoittain (yksikkönä 1 000 matkaa per vuorokausi). Jos matkamäärä on jäänyt vuorokaudessa alle 500:n tai se perustuu alle kymmeneen havaintoon, ei lukuarvoa ole esitetty. Mikäli matkamäärä on jäänyt vuorokaudessa alle 100:n, ei myöskään havaintopistettä ole esitetty.

Alueiden väliset matkat kulkutavoittain (tuhatta matkaa vuorokaudessa)

Kotimaanmatkat asuinalueen mukaan

Matkaluku, matkasuorite ja kokonaismatka-aika

	Jalankulku			Pyöräliikenne			Joukkoliikenne			HA, kuljettaja			HA, matkustaja			Muu			kaikki		
	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika
Kajaanin keskustaajama	0,55	1,2	18	0,21	0,7	4	0,02	1,3	1	1,23	23,4	34	0,42	6,2	9	0,05	1,6	3	2,49	34,4	68
Kajaanin muut alueet	0,21	0,7	11	0,09	0,7	3	0,03	0,3	1	1,25	29,8	34	0,38	8,7	10	0,11	0,9	3	2,07	41,2	61
koko seutu	0,49	1,1	16	0,19	0,7	4	0,02	1,1	1	1,24	24,5	34	0,42	6,6	9	0,06	1,5	3	2,42	35,5	67

Asumismuoto ja liikkuminen

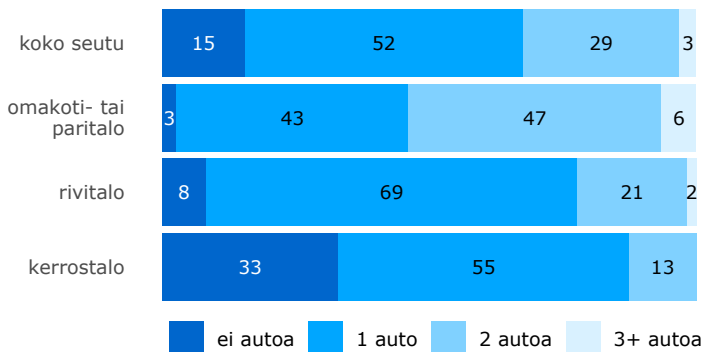
Asuntokuntien asumismuodon jakauma tutkimusaineistossa (%)

Asuntokunta	Rivitalo	Kerrostalo	Muu
Omakoti- tai paritalo	43,4	39,3	0,2

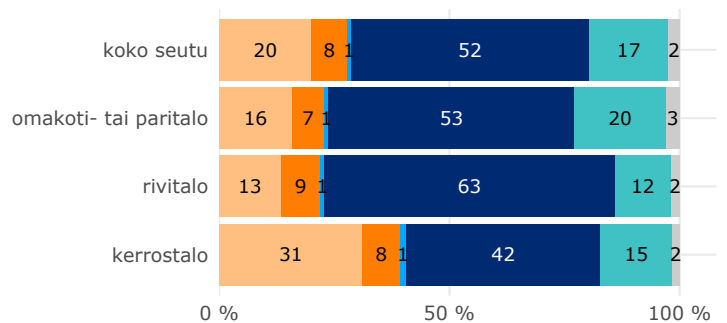
Matkaluku asumismuodon mukaan (matkaa/hlö/vrk)

Asuntokunta	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)
Omakoti- tai paritalo	2,49
Rivitalo	2,2
Kerrostalo	2,33

Autonomistus asumismuodon mukaan (%)

Kulutapaosuudet asumismuodon mukaan

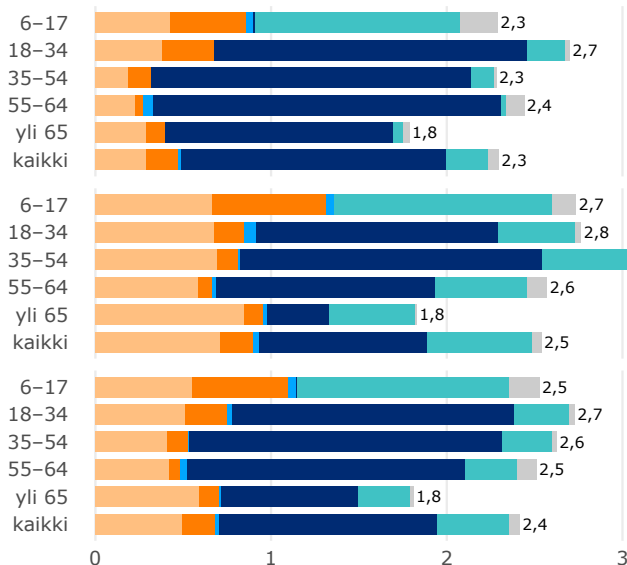

Eri väestöryhmien liikkuminen

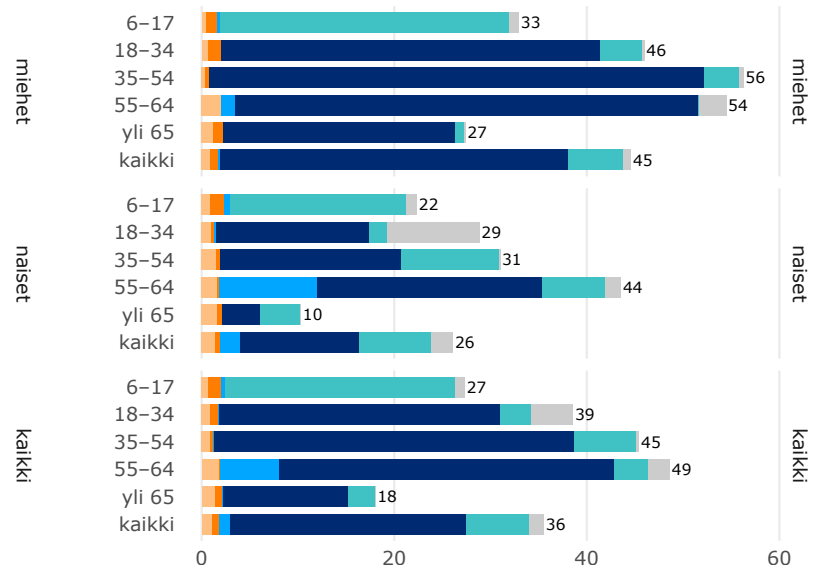
Tunnusluvut sukupuolen ja iän mukaan

tunnusluku	Miehet						Naiset						kaikki
	6-17	18-34	35-54	55-64	yli 65	kaikki	6-17	18-34	35-54	55-64	yli 65	kaikki	
matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)	2,29	2,70	2,28	2,44	1,79	2,30	2,74	2,77	3,08	2,57	1,83	2,54	2,42
matkan keskipituus (km/matka)	14	17	25	22	15	19	8	10	10	17	6	10	15
keskimääräinen matka-aika (min/matka)	24	32	31	41	39	33	19	17	21	29	27	23	28
matkasuorite (km/henkilö/vrk)	33	46	56	54	27	45	22	29	31	44	10	26	36
matka-aikasuorite (min/henkilö/vrk)	56	86	71	100	69	77	52	47	65	74	49	57	67

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

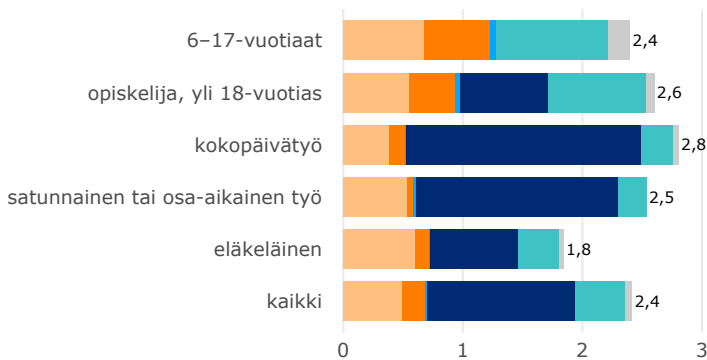

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

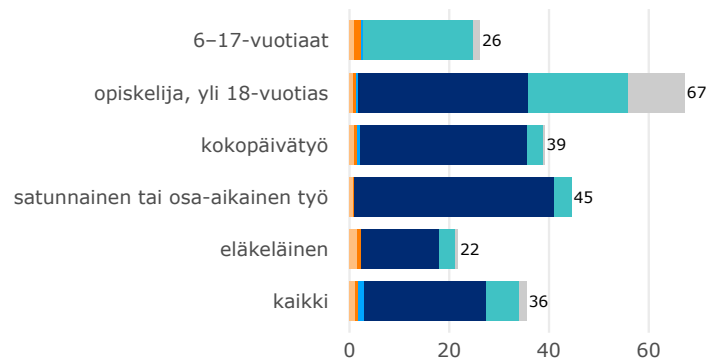

Pääasiallinen toiminta

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

■ jalankulku
 ■ pyöräliikenne
 ■ joukkoliikenne
 ■ henkilöauto, kuljettaja
 ■ henkilöauto, matkustaja
 ■ muu

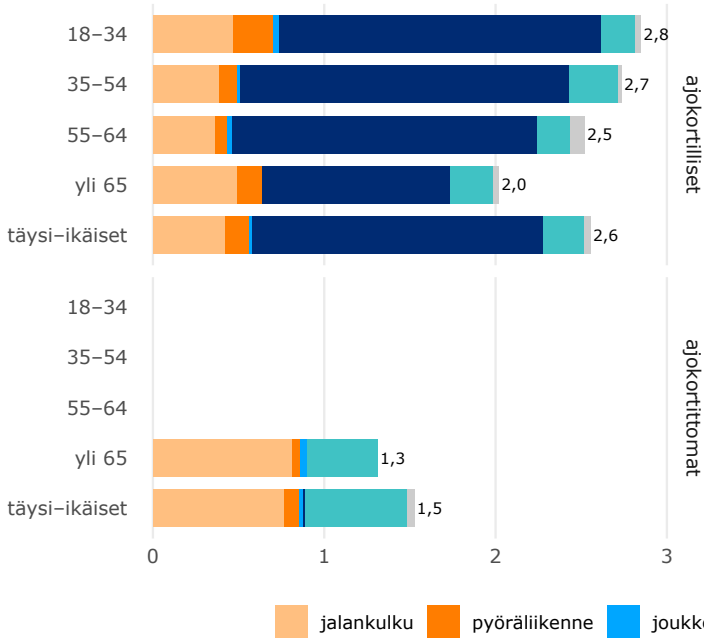
Ajokortin haltijat

Seuraavissa kaavioissa on esitetty matkaluku ja matkasuorite iän ja ajokortin hallinnan mukaan kulkutavoittain. Ajokortilla tarkoitetaan tässä voimassaolevaa henkilöauton kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia. Ajokortittomien matkasuoritteet olivat pienempiä kaikissa ikäryhmissä.

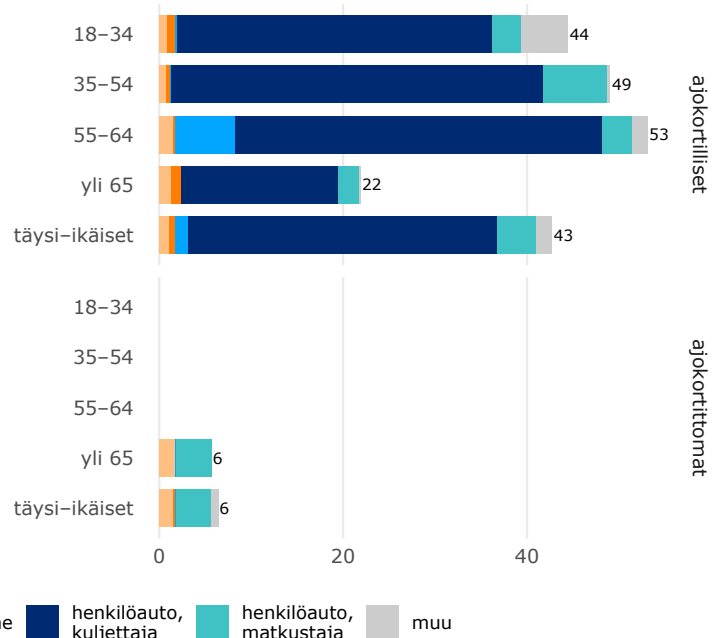
Ryhmän tuloksia ei ole esitetty, jos havaintoja on hyvin vähän (alle 30 henkilöä).

Yhtenä tekijänä ajokortittomien pienempään matkasuoritteeseen oli ajokortin hallinnan ja työssäkäynnin suhde: Ajokortin haltijoista selvästi suurempi osa oli työssäkäyviä kuin ajokortittomista. Työssäkäyvien matkaluku ja -suorite taas olivat ei-työssäkäyviä suuremmat.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk) iän mukaan

Matkasuorite (km/henkilö/vrk) iän mukaan

Matkan tarkoitus

Matkan keskipituutta ja keskimääräistä matka-aikaa ei ole esitetty, jos matkoja on alle 30.

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan arkena (ma-pe)

Matkan tarkoitus	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkan keskipituus (km/matka)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)	Keskimääräinen matka-aika (min/matka)	Matka-aikasuorite (min/hlö/vrk)
työ	0,46	12,2	5,6	22	10
työasia	0,10	21,6	2,1	31	3
koulutus, opiskelu	0,19	2,4	0,5	13	2
vapaa-aika	0,72	16,1	11,6	37	26
kyyyditseminen	0,36	14,1	5,0	23	8
ostos	0,42	6,5	2,7	16	7
asiointi, muu	0,31	14,9	4,5	27	8
kaikki	2,54	12,6	32,0	26	65

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan viikonloppuna (la-su)

Matkan tarkoitus	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkan keskipituus (km/matka)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)	Keskimääräinen matka-aika (min/matka)	Matka-aikasuorite (min/hlö/vrk)
työ	0,13	26,2	3,5	32	4
työasia	0,01	-	1,8	-	1
vapaa-aika	0,94	19,4	18,2	42	40
kyyyditseminen	0,31	18,3	5,7	31	10
ostos	0,42	4,8	2,0	13	5
asiointi, muu	0,28	47,9	13,5	45	13
kaikki	2,09	21,3	44,6	35	73

Kulikutapojen käyttö matkan tarkoituksen mukaan vuositasolla

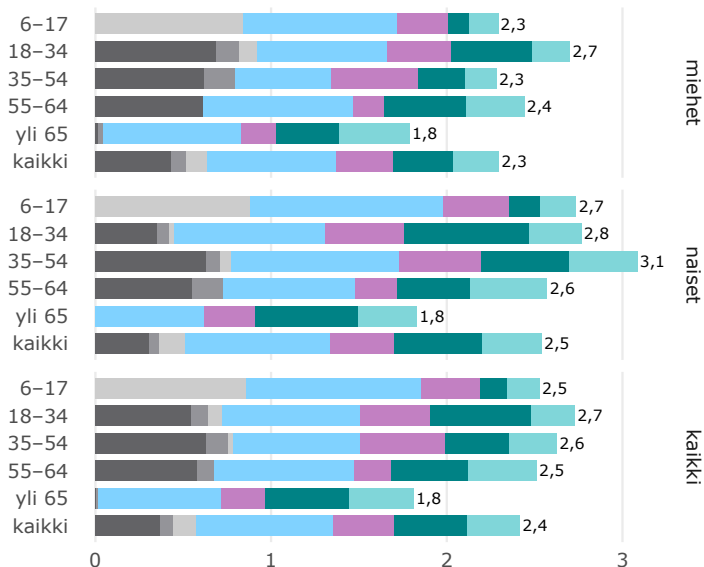
Seuraavaan taulukkoon on koottu matkaluvut henkilöä kohti vuositasolla. Luvut ovat saatettavissa vuorokausitasolle jakamalla 365:llä.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vuosi) ja osuus tarkoituksen matkoista

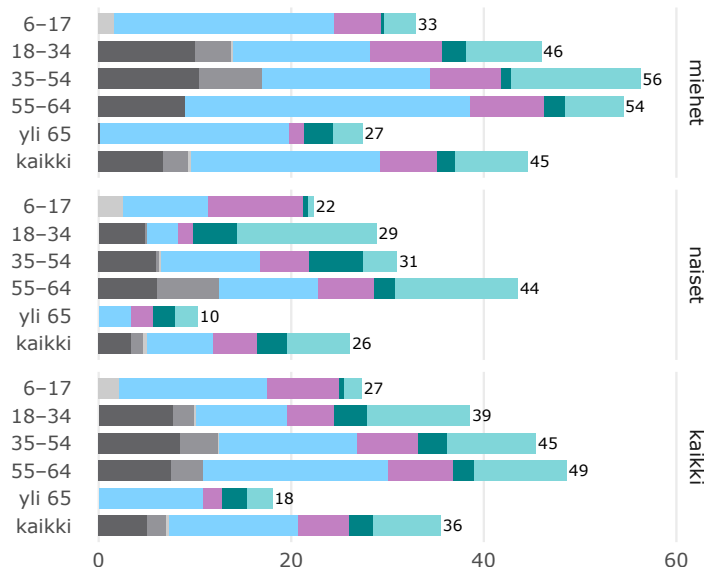
Matkan tarkoitus	Jalankulku		Pyöräliikenne		Joukkoliikenne		Henkilöauto, kuljettaja		Henkilöauto, matkustaja		Muu		Kaikki	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
työ	11	8 %	14	11 %	3	2 %	104	77 %	3	2 %	0	0 %	135	100 %
työasia	1	4 %	1	4 %	0	0 %	18	69 %	6	23 %	0	0 %	26	100 %
koulutus, opiskelu	15	30 %	13	27 %	2	3 %	4	8 %	12	25 %	3	6 %	49	100 %
vapaa-aika	95	33 %	15	5 %	0	0 %	108	38 %	55	19 %	11	4 %	284	100 %
kyytseminen	10	8 %	5	4 %	2	1 %	71	57 %	35	28 %	1	1 %	125	100 %
ostos	28	18 %	12	8 %	1	0 %	93	61 %	18	12 %	2	1 %	153	100 %
asiointi, muu	19	18 %	8	7 %	1	1 %	54	50 %	22	20 %	4	4 %	109	100 %
kaikki	180	20 %	69	8 %	8	1 %	452	51 %	152	17 %	21	2 %	882	100 %

Matkan tarkoitus sukupuolen ja iän mukaan

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

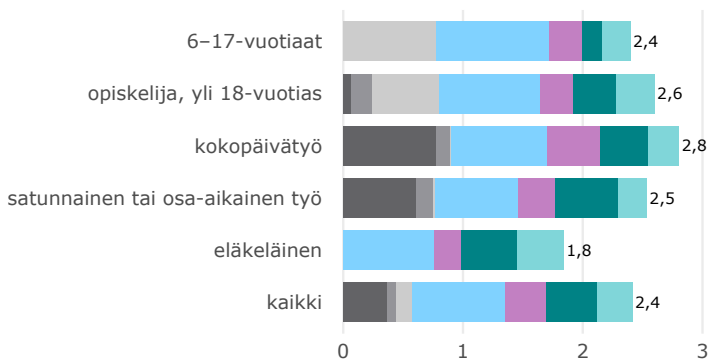

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

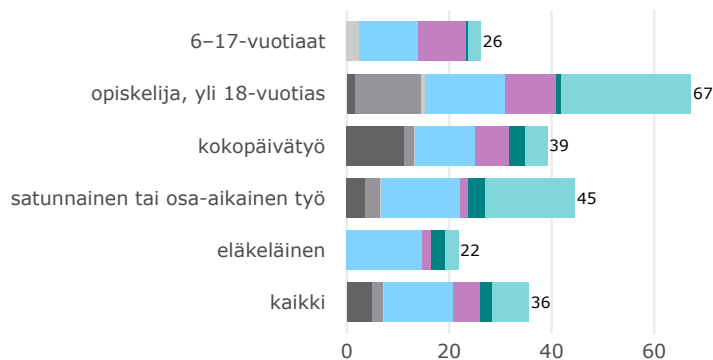

Matkan tarkoitus pääasiallisen toiminnan mukaan

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

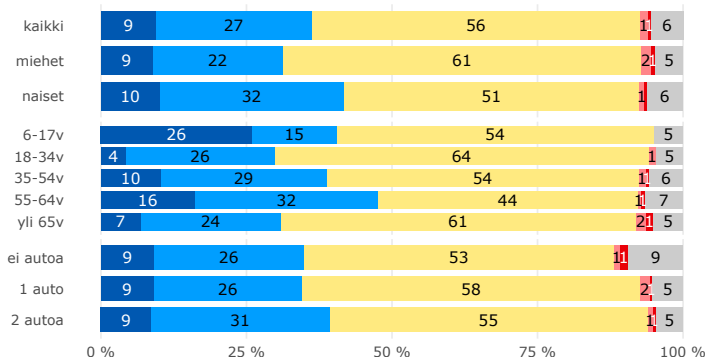

työ työasia koulutus, opiskelu vapaa-aika kyyditseminen ostos asiointi, muu

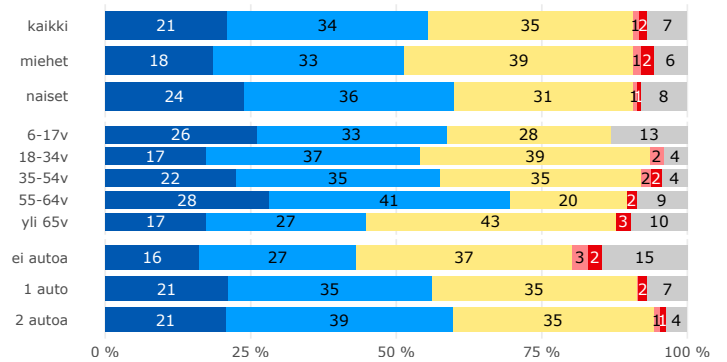
Kulkumuotojen olosuhteisiin panostaminen

Kuinka paljon omassa asuinkunnassa pitäisi vastaajan mielestä panostaa seuraaviin asioihin

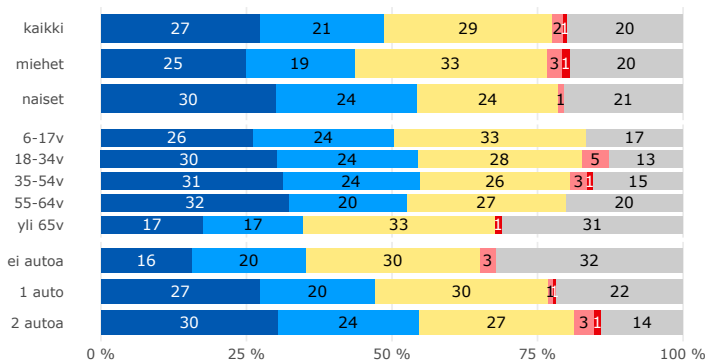
Jalankulun olosuhteet

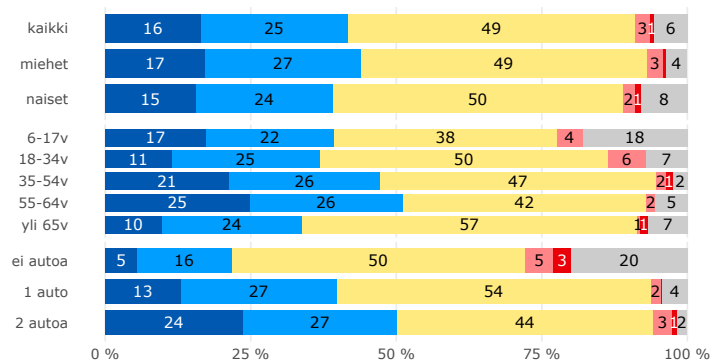
Pyöräliikenteen olosuhteet

Joukkoliikennepalvelut

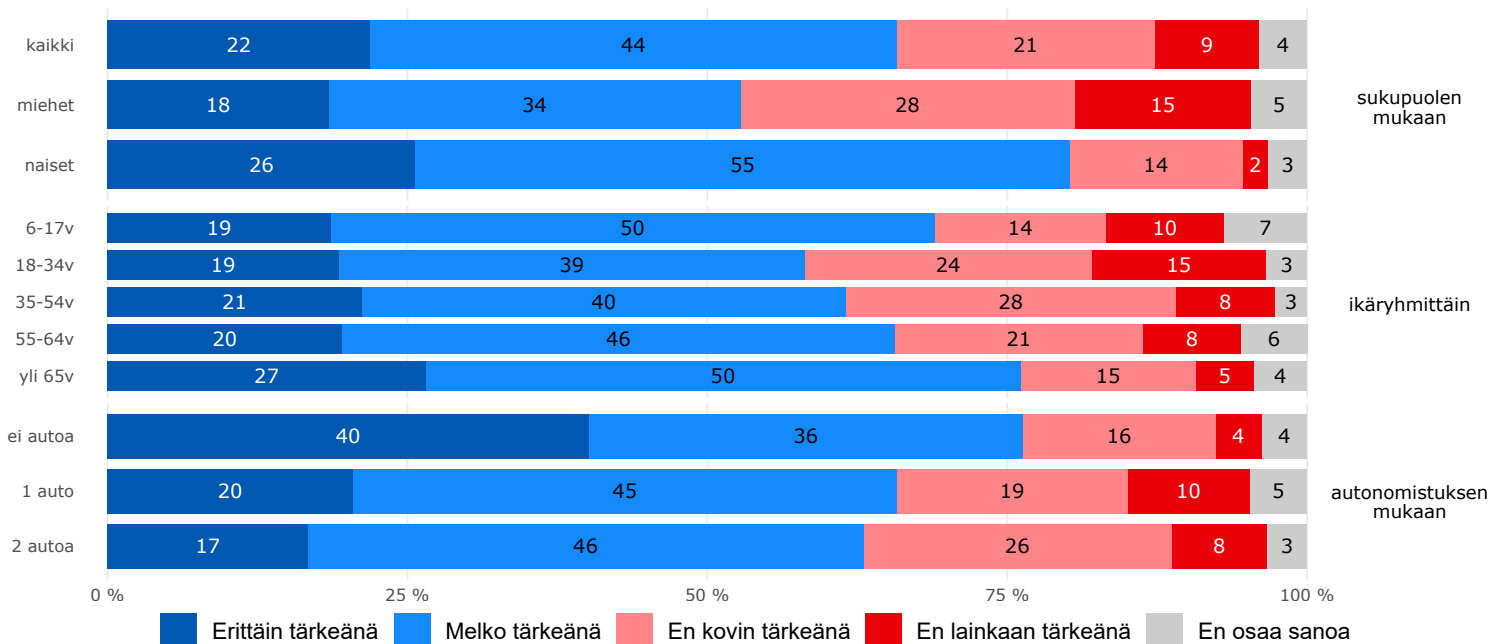
Henkilöautoilun olosuhteet

■ Merkittävästi enemmän kuin nyt
 ■ Saman verran kuin nyt
 ■ Merkittävästi vähemmän kuin nyt
■ Hieman enemmän kuin nyt
 ■ Hieman vähemmän kuin nyt
 ■ En osaa sanoa

Hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tärkeys

Miten tärkeänä vastaaja pitää liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämistä

■ Erittäin tärkeänä
 ■ Melko tärkeänä
 ■ En kovin tärkeänä
 ■ En lainkaan tärkeänä
 ■ En osaa sanoa

Luotettavuus

Tutkimusasetelmaa suunniteltaessa Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen päätunnusluvaksi seutukohtaisissa tarkasteluissa asetettiin kestävien liikkumismuotojen yhteenlaskettu kulkutapaosuus seudun asukkaiden kotimaanmatkoilla, joka Kajaanissa oli 29,2 %. Tunnusluvun tarkkuus on 3,4 prosenttiyksikköä 95 %:n luottamustasolla. Tämä tarkoittaa, että 95 %:n varmuudella seudun kestävien liikkumismuotojen todellinen kulkutapaosuus asettuu mainitun virhemarginaalin sisälle. Tutkimuksen perusjoukko on analyseissä jaettu kunta- tai alueryhmiin, jotka mahdollistavat tutkimustulosten esittämisen luotettavasti.

Muunnoskertoimet

Tässä julkaisussa esitetyt tunnusluvut ovat koko vuoden kaikkien päivien keskiarvoja. Monet aiemmat seudulliset liikkumistutkimukset Suomessa on toteutettu rajattuna jaksona syksyisin tai keväisin. Usein liikkumista on tutkittu vain arkisin maanantaista torstaihin. Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus on taas ympärivuotinen ja kattaa kaikki viikonpäivät, myös lomakaudet.

Vertailujen helpottamiseksi viereisiin taulukkoihin on koottu muunnoskertoimet, joilla vuoden keskimääräisistä matkaluvuista päästään syksyn arkivuorokauden vastaavin lukuihin. Kertoimet on laskettu erikseen asukkaiden matkoille seudun sisällä ja kaikille asukkaiden kotimaanmatkoille. Kertoimet on esitetty niille kulkutavoille ja matkaryhmille, joiden havaintomäärä on ylittänyt kahdensadan koko aineistossa.

Luotettavuussyistä kertoimia ei ole esitetty matkasuoritteille eikä keskimatkapituuksille. Matkalukujenkin osalta pandemiavuoden vaihtelevat rajoitukset heikentävät muunnoskertoimien vertailukelpoisuutta muiden vuosien kanssa.

Vastausmäärät alueittain

Alue	Vastausmäärä
Kajaanin keskustaajama	681
Kajaanin muut alueet	155
koko seutu	836

Kajaanin asukkaiden kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet ja virhemarginaalit

Kulkutapa	Kulkutapaosuus	Virhemarginaali
jalankulku	20,4 %	± 2,9 %-yks
pyöräliikenne	7,8 %	± 1,9 %-yks
bussi	0,8 %	± 0,5 %-yks
raide	0,1 %	± 0,2 %-yks
joukkoliikenne yhteensä	0,9 %	± 0,5 %-yks
kestävät kulkutavat yhteensä	29,2 %	± 3,4 %-yks
henkilöauto, kuljettaja	51,2 %	± 5,0 %-yks
henkilöauto, matkustaja	17,2 %	± 3,0 %-yks
henkilöauto, yhteensä	68,4 %	± 5,4 %-yks
muu	2,4 %	± 1,0 %-yks

Kulkutapakohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen

Kulkutapa	Seudun sisällä		Kaikki kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
jalankulku	0,47	0,93	0,49	0,92
henkilöauto, kuljettaja	1,04	1,08	1,24	1,15
henkilöauto, matkustaja	0,34	1,19	0,42	1,06
kaikki	2,11	1,13	2,42	1,13

Matkaryhmäkohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen

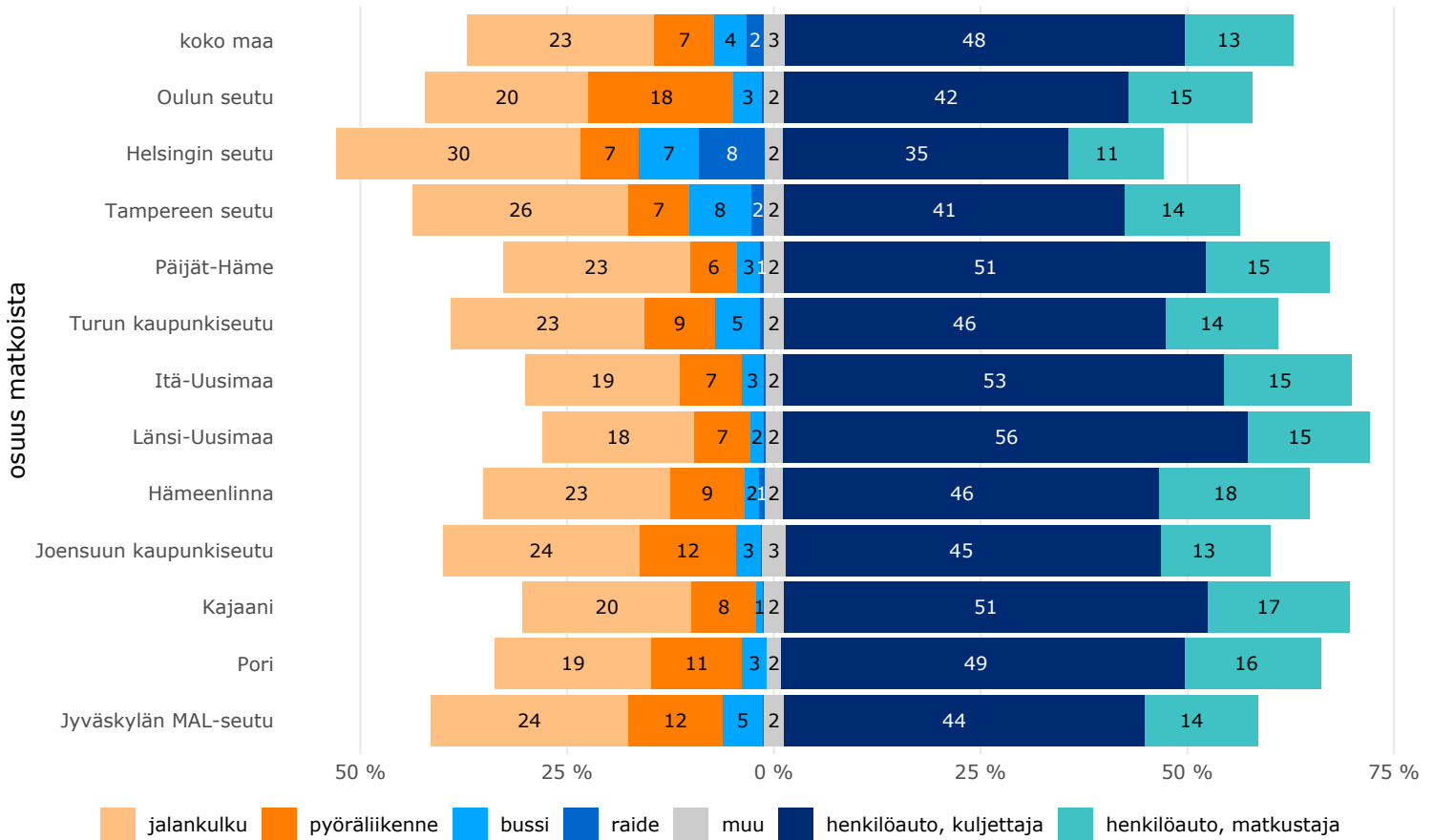
Matkaryhmä	Seudun sisällä		Kaikki kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
työ	0,32	1,28	0,37	1,40
vapaa-aika	0,65	1,08	0,78	1,02
kyyyditseminen	0,31	1,24	0,34	1,18
ostos	0,38	0,95	0,42	1,03
asiointi, muu	0,26	1,21	0,30	1,14
kaikki	2,11	1,13	2,42	1,13

Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen

Vuoden 2021 henkilöliikennetutkimus toteutettiin valtakunnallisesti ja useilla kaupunkiseuduilla samanaikaisesti yhtenä tutkimuskokonaisuutena. Siten tulokset ovat tutkimusmenetelmän puolesta vertailukelpoisia muihin seutuihin ja koko maahan. Vuonna 2021 koronapandemia vaikutti merkittävästi liikkumiseen. Liikkumiseen vaikuttaneet suositukset ja rajoitukset vaihtelivat maan eri osissa, minkä takia seutujen tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Tätä julkaisua vastaava kooste on saatavilla kaikista tutkimukseen osallistuneista seuduista.

Alla olevassa kuvassa on yhteenveto vuoden 2021 kotimaanmatkojen kulkutapaosuuksista koko maassa ja tutkimukseen osallistuneilla seuduilla. Taulukkoon on koottu perusjoukon koko, matkaluku ja matkasuorite.

Kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet

Seutujen perusjoukot ja tunnusluvut

Otosalue	Perusjoukon koko	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)
Oulun seutu	249 934	2,50	38,9
Helsingin seutu	1 432 317	2,21	30,9
Tampereen seutu	380 669	2,46	35,8
Päijät-Häme	195 443	2,25	34,5
Turun kaupunkiseutu	337 406	2,39	32,1
Itä-Uusimaa	72 876	2,07	36,5
Länsi-Uusimaa	91 100	2,11	33,5
Hämeenlinna	49 687	2,23	31,1
Joensuun kaupunkiseutu	97 652	2,33	34,5
Kajaani	34 328	2,42	35,5
Pori	79 524	2,37	33,9
Jyväskylän MAL-seutu	195 087	2,34	35,9